

otomobil-İŞ

TÜRKİYE OTOMOBİL İŞİ SENDİKALERİ GENEL KURULU VE MERKEZİ

Özgür bir sendikal düzen ve sendikal birlik yolunda

10.genel kurul

KARARLAR REHBERİMİZ

12-13-14 Aralık günleri yapılan Otomobil-İş Sendikası Genel Kurulu Genel Başkan İlhan Dalkılıç'ın açılış konuşması ile başladı.

Daha sonra Divan seçimi yapıldı. Divan Başkanlığına Kristal-İş Sendikası Genel Başkanı Hasan Basri Babalı, Başkan Yardımcılıklarına Topkapı Şubemiz Mali Sekreteri Muzaffer Şahin ile Ümraniye Şubemiz Mali Sekreteri İbrahim Ören ve divan üyeliklerine de Ali Asker Yavuz ile Mehmet Taner seçildiler.

Daha sonra gündem gereği saygı duruşu yapıldı, komisyonların seçiminden sonra konukların konuşmasına geçildi.

Genel Kurulun öne koyduğu görevler!

Genel Kurulumuz, ekonomik, toplumsal ve siyasal alanlarda çok boyutlu sorunların yaşandığı bir dönemde toplandı.

24 Ocak kararlarıyla öngörülen emek düşmanı politikanın uygulanabilmesi için demokrasiden vazgeçilmesi, sendikal hak ve özgürlüklerin budanması, sendikaların etkisizleştirilmesi zorunluydu. Bu amaçla sendikal faaliyetler durduruldu. Binlerce sendikacı gözaltına alındı. Başta anayasa olmak üzere çalışma yaşamını düzenleyen yasalar değiştirildi. İşçilerin, işçi kuruluşlarının üzerinden bir silindir geçti. Kazanılmış haklarımız teker teker ortadan kaldırıldı. Bütün bunlar yapılırken de, işçi sınıfı ve örgütleri hayat pahalılığından teröre kadar tüm olumsuzlukların kaynağı olarak gösterildi.

Grev hakkımızın yok edildiği, ücretlerimizin %50 değer kaybına uğradığı, çalışabilir durumdaki her 5 kişiden birinin işsiz kaldığı son 6 yılda, tekeller altın çağlarını yaşadıklarını açıkladılar. İşçi-emekçi halk açlığın sınırında yaşarken bizzat Başbakan ülkemizi ucuz işçi cenneti olarak tanıtarak işgücümüzü yabancı sermayeye peşkeş çekti.

Soframızdaki ekmeğe her geçen gün küçülürken, silahlanmaya ayrılan pay giderek büyüdü. Biz silahlanma yerine iş, ekmeğe istiyoruz. Silahlanma harcamalarının yalnızca ulusal savunmamızla sınırlandırılmasını istiyoruz.

Bu 6 yılda görüp yaşadıklarımız, bizim demokrasiye daha güçlü bir biçimde sarılmamız gerektiğini bir kez daha ortaya çıkardı. Demokrasi insan onuruna yararır bir yaşam; demokrasi ekmeğe; demokrasi barış; demokrasi özgürlük; demokrasi haklarımızı elde etmenin ve geliştirilmenin tek yolu demektir.

Demokrasinin tüm kurumlarıyla yaşama geçirilmesi için düşünce, örgütlenme ve vicdan özgürlüğünün eksiksiz sağlanmasını demokrasi tarihimize bir leke olarak geçen işkenceye son verilmesinin, DISK davasında verilen mahkumiyet ve kapatma kararlarının kaldırılmasının, Barış Derneği davasının bir an önce sonuçlanarak yöneticilerinin aklanmasının, genel af çıkarılmasının zorunlu olduğuna inanıyoruz.

Demokrasinin kazanılmasının ancak demokrasiden yana tüm güçlerin birliğinden geçtiğine işaret ediyor ve tüm demokrasi güçlerine güçbirliği çağrısında bulunuyoruz.

Genel Kurulumuz sendikal hak ve özgürlükler için verilen mücadelelerin, barış ve demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğunun bilinciyle kongre kararlarının yaşama geçirilmesi için sendikamızın tüm organları ile üyelerinin ve yönetim kurulunun sorumlu olduğunu, ısrarlı bir çalışma yürütmesi gerektiğini de bir görev olarak saptadı.

Konuk konuşmaları

TEVFİK ÇAVDAR
(SHP Merkez Karar Yönetim Kurulu Üyesi)

"Türkiye işçi sınıfı zor bir geçitten geçmektedir. 1980'in 24 Ocak'ı ile temeli atılan, 12 Eylül'ü ile pekiştirilen ve güçlendirilen dar bir geçittir bu."

"Örgütlenmeden greve kadar, işçi sınıfının dar bir çemberinde mücadele vermesi isteniyor. İşçi sınıfı bu çembere yarmak için mücadele etmezse, korkarız ki daha da daralacaktır. Bunun için koşullar ne olursa olsun, işçilerimizin kendi öz ve sınıf örgütleri olan sendikaları aracılığı ile hak mücadelelerini devam ettirmeleri gerekir."

"Bireyin özgürleştirilebilmesi ve devletin daha demokratik bir düzen haline gelmesi için, demokrasi savaşımında, hak savaşımında sizlerle beraber olan partilerle birlikte olmalıyız."

"Sendika ve siyaset birbirlerinden ayrı faaliyet alanları değildir."

MAHMUT DİKERDEM

Barış Derneği Genel Başkanı, emekli büyükelçi

"Barış, insanlık için en yakıcı, yaşamsal bir sorundur. Ancak barışa giden yol hâlâ engellerle doludur. Teknolojik ilerlemenin diyalektik sıçraması ile yepyeni biçimler alan kitle kırım araçlarının yapımından, çokuluslu tekeller ve muazzam bir çark olan silah sanayii yararlanmak istemektedir. Avrupa'da ve dünyada başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokratik kuruluşlar ve halklar bunun bilincindedir. Ancak ülkemizde, belki de dünyanın hiçbir yerinde olmadığı kadar, barış için verilen uğraşlar demokratik temel hak ve özgürlükler ve sendikal haklarla özdeşdir."

"AMACIMIZ SINIF VE

"Ülkemizde barış hareketi güçlendikçe, demokrasi savaşımının da içeriği zenginleşecek ve güçlenecektir."

AHMET İSVAN
(İstanbul eski Belediye Başkanı)

"Bizler buradayız çünkü demokrasiye inanıyoruz. Bizler buradayız çünkü gerçek demokrasinin, çağdaş demokrasinin ancak işçi sınıfının örgütlü katkısı ile mümkün olduğunu biliyoruz. Bunun için konuşuyoruz."

"Hem 24 Ocak Kararları, hem gerçek demokrasi aynı sepetin içinde olamazdı. 24 Ocak Kararları'nı verenler, demokrasiyi rafa kaldırmanın yollarını bulmalıydılar ve bugüne kadar da buldular."

KEMAL ANADOL
(CHP eski Zonguldak Milletvekili)

"Eski MESS Başkanı, Başbakanlık koltuğuna oturunca elbette 274-275 gidecek yerine 2821 ve 2822 gelecektir. Elbette grev hakkı kuşa döndürülecektir. Ama işçi sınıfı kuşa döndürülmüş olsa bile grev hakkını söke söke alacaktır. Sizin gücünüzle grev hakkı ve diğer haklar demokratik biçimi-ne kavuşacaktır. Sizin bu mücadelesi ülkedeki demokrasi mücadelesinden soyutlanamaz. Ülkedeki ve dünyadaki barış mücadelesinden soyutlanamaz. Sizin mücadelesi başarıya ulaştığı vakit demokrasi güçleri de başarıya ulaşacaktır."

RAMAZAN ÇAVDAR

TÖB-DER Yönetim Kurulu Üyesi

"Bugün eğitim emekçilerinin sesi geçici olarak kısılmış gibi görülmektedir. Günümüzde sermaye sınıfı ve egemen güçler şunu söylemektedirler: 'Öğretmen gitsin çocuk okusun; işçi fabrikada çalışsın; doktor doktorluğunu yapsın; avukat avukatlığını yapsın, politikayı da MESS yapsın.'"

"Politikaya, ekonomiye yön veren TÜSIAD neyin nesidir

acaba? Dernek değil midir? O faaliyetini yürütebilmektedir. Öyleyse yasalar bu ülkede birileri için vardır, birileri için yoktur."

NECATİ ALTUNKAYNAK
(Kristal-İş Sendikası Genel Sekreteri)

"Antidemokratik uygulamalar yerine eşitlik ilkesine dayalı hak ve özgürlüklerin kullanılacağı, daha adil bir bölüşümü kendi ile beraber getirecek olan yeni yasal düzenlemelere gidilmelidir. Mevcut yasaların koymuş olduğu yasaklar, özgürce hak arama olanağını ortadan kaldırmış ve egemen güçlerin keyfi uygulamalarını meşru kılmıştır."

"Emekçi halkın içersinde bulunduğu olumsuzlukları aşabilmesinin, onun örgütlü gücüne bağlı olduğunu işçi sınıfının deneyimleri ortaya koymuştur. Buradan yola çıkarak, sendikal birlik ve sendikal demokrasi mücadelesinin önündeki engeller kaldırılmalıdır. Kendi çıkarlarını işçi sınıfının genel çıkarları önünde tutan her türlü dar grupçu eğilimler reddedilmelidir."

"Bu nedenle fabrikada birlik, sendikada birlik ve işkolunda birlik sağlanmalıdır."

SADETTİN ÜLFER
(Tüm Has-İş Sendikası Genel Başkanı)

"Ülkemizde ekonomik ve siyasal bunalımların nedeni olmadığımız halde, işçi sınıfımıza yöneltilmiş her türlü baskının hedefi oldu. Sendikal ve siyasal tüm örgütler kapatıldı. Önderleri zindanlara atıldı. En doğal sendikal, ekonomik ve sosyal haklarımız elimizden alındı."

"Tüm bu yasaklar neyi önledi? Az gelişmişlikten mi kurtulduk? Enflasyon sifra mı düştü? Milli gelirimiz mi arttı? Sosyal dengesizlikler ortadan mı kalktı? Milli gelirimiz adil olarak mı bölüşülüyor?"

AYDA BİR YAYINLANIR Sayı: 20
Sahibi: Otomobil-İş Sendikası adına Genel Başkan İlhan DALKILIÇ
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Müslüm AKDENİZ
Yönetim yeri: Kırtasiyeciler Sokak, 21 Kadıköy-İSTANBUL 345 39 31 - 345 47 03 - 345 47 04 -
345 49 72 "Otomobil-İş" dergisi Gökkuşağı Yayıncılık A.Ş. tarafından yayına hazırlanmaktadır, 522 81 70 Dizgi: Yazıevi, 512 60 43
Baskı: Cumhuriyet Gazetecilik Matbaacılık A.Ş.

DEMOKRASİ, İLKEMİZ KİTLE SENDİKACILIĞI"

Tüm bu sorulara kendileri de cevap veremiyor. Yapılanlardan kimlerin kazançlı çıktığını hepimiz biliyoruz."

"Ne yaparlarsa yapsınlar, pek çok şeyin önüne geçemiyorlar. İşte yine MESS'e karşı direnenler."

"Bu yasalarla birşey yapılamaz diyenlere verilen NETAŞ cevabı:"

AHMET ABAKAY (Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı)

"Bir ülkede insanlar, en doğal anayasal hakkı olan (üstelik '82 Anayasası'nda da yer alan) 'dilekçe hakkı'nı kullandığından ötürü soruşturmalara uğruyorsa, barışı savunanlar yargılanıyor, cezaevlerine atılıyorsa, yazılan üç-beş satırlık yazının karşılığı 5 yıllık haptisten geçiyorsa, daha önemlisi yaşamakta olduğumuz baskı dönemi süresinde 40 insanımız idam edilmişse ve 100'unün de idam teskeresi TBMM komisyonlarında gündemde tutuluyorsa ve işkenceler günlük vukuatlar haline gelmişse, başta siyasi partiler ve sendikalara hatta tek tek insanlara önemli görevler, sorumluluklar ve duyarlılıklar düşmektedir?"

VAHDETTİN KARABAY (Laspetkim-İş Sendikası Genel Başkanı)

(Laspetkim-İş Sendikası Genel Başkanı)

"Taban her anlamda söz ve karar sahibi olmalıdır. Sendika içi demokrasinin işlerlik kazanabilmesi için bu şarttır. Bunu hayata geçirdiğimiz sürece siyasi partiler ve hükümet istikrar içinde olacaktır. Eğer demokrasiye bizim de sendikalar vasıtasıyla biraralık olsun katkımız olacağına inanıyorsak ilk önce sendika içi demokrasiyi de alabilmesine genişletmemiz lazımdır."

MEHMET TANDOĞAN Bank Sen 4. Bölge Temsilcisi

"İşçi sınıfı her zaman prangalara bağlanmaya mahkum gibi görülmektedir. Ama ne za-

man bağlanmış ve zindanlara atılmışsa o çemberi kırmasında bilmiş ve çıkmıştır."

"Köyden kente ve işçilerinin tümünde ve emekçi katmanların tümüyle birlikte hareket ederek mücadelenin alevlenebilmesi için o meşaleye güç verip taşıyıcı olmak zorundasınız."

"Görevimiz o kadar büyüktür ki yalnız Otomobil-İş değil, yalnız Türkiye işçi sınıfının sorunları da değil... Türkiye'deki tüm emekçi katmanların çekmiş oldukları sıkıntılara son verip demokrasiyi kurma görevimizdir."

SABAHAT TÜRKLER (Öldürülen T. Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'in eşi)

"Değerli metal işçileri; sizleri görünce, metal işçilerinin bu-

Sabahat Türkler

Genel Başkan İlhan Dalkılıç:

"Demokrasi isteyenler birleşmeli!"

"Son 6 yıl içinde hepimiz gördük ki, işçi haklarının kazanılması ve geliştirilmesi öncelikle demokrasinin kazanılmasından geçmektedir. Sendikal hak ve özgürlükler için verilen mücadele, demokratik bir Türkiye için verilen mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır. Demokratik bir Türkiye, özgür bir sendikal düzen için verilen mücadelede sendikamızın görevini eksiksiz yapacağına olan inancım tamdır."

Bizler kendi gündemimizi kendimiz belirleriz. Bizim demokrasi ve özgürlük mücadelemizin gündeminde ise, her türlü yasağın kalkması, düşüncüyü suç sayan antidemokratik yasa hükümlerinin değiştirilmesi, işçilerin özgürce sendikalaşması, sendika seçme hakkının tanınması, sendikaların üzerindeki baskı ve denetimlere son verilmesi, grevli toplu sözleşme özgürlüğünün sınırsız biçimde düzenlenmesi, toplu sözleşme düzeninin yükzerası YHK'nın kaldırılması, hak grevinin yeniden yasadışı düzenlenmesi, gençlik üzerindeki baskılara son verilmesi, üniversitelerin yeniden özerk bir yapıya kavuşturulması, YÖK'ün kapatılması, TRT'nin tarafsız bir kurum olarak çalışması vardır."

Bu sıraladığımız gündem, demokrasiye içtenlikle inanan, onu yaşamının bir parçası sayan herkesin gündemidir."

Demokrasinin kazanılması için demokrasi isteyen tüm güçlerin birliği kaçınılmazdır. Baskıya, işkenceye, işsizliğe ve yoksulluğa dur demenin başka yolu yoktur. Bu birliğin oluşması her demokrasinin katkıda bulunması en doğal görevidir."

yük önderi biricik eşim Kemal Türkler'in boşuna katledildiğini daha iyi anlıyorum. O boşuna ölmedi! Şimdi aramızda ve onun işkoluna sahip çıkarın yanındadır."

"Selam olsun Türkiye işçi sınıfına ve onun uğruna ölenlere!"

Tevfik Cavdar

Mahmut Dikerdem

Ahmet İsvan

Kemal Anadol

Konuklar

10. Genel Kurulumuza katılarak, sendikal haklar ve demokrasi mücadelemize destek veren ve güç katan konuklarımız;

Kemal Türkler'in eşi Sabahat Türkler, Türkiye Barış Derneği Genel Başkanı emekli Büyükelçi Mahmut Dikerdem, İstanbul eski Belediye Başkanı Ahmet İsvan, eski sendikacı gazeteci yazar Kemal Süler, SHP Merkez Karar Yönetim Kurulu Üyesi Tevfik Cavdar, CHP eski Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol, Av. Rasim Öz, T. Maden-İş Yönetim Kurulu Üyesi Hasan Algül, Petrol-İş Sendikası Örgütlenme Uzmanı Hasan Yalçın, T. Maden-İş Örgütlenme Daire Müdürü Nurettin Çavdargil, DISK Yönetim Kurulu Üyesi, Gıda-İş Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Mıhlacı, T. Maden-İş 500 Evler Yapı Kooperatifi Genel Başkanı Hüseyin Şen, Keramik-İş Sendikası Başkan Yardımcısı Bahtiyar Kuru, Kristal-İş Sendikası Genel Sekreteri Necati Altunkaynak, Tüm Has-İş Sendikası Genel Başkanı Sadettin Ülfer, Özdemir-İş Sendikası Genel Başkanı Mehmet Aras, Laspetkim-İş Sendikası Genel Başkanı Vahdettin Karabay, Petrol-İş Sendikası Gebze Şubesi Başkanı Nuri Teke, Petrol-İş Sendikası Gebze Şubesi İdare Sekreteri Mustafa Avcı, Petrol-İş Sendikası Gebze Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Kenan Binici, Özdemir-İş Sendikası Gebze Şube Başkanı Şerif Kahraman, Çimşe-İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı Mehmet Ali Çelik, Tez Koop-İş Sendikası İstanbul 3 no.lu Şube Başkanı Ali Duman, Demiryol-İş Sendikası Haydarpaşa Şube Başkanı Mahmut Kılıç, Toleyis Sendikası İstanbul Marmara Şube Başkanı Mete Koyas, İstanbul-Marmara Şubesi Sekreteri Tamer Aktaş, İstanbul-Marmara Şubesi Yönetim Kurulu Üyeleri Murat Çelebi ve Sabahattin Emsal, Türkiye Deri-İş Sendikası Beykoz Şube Başkanı Mustafa Sucuoğlu, Şube Sekreteri Mehmet Güney, Tursan-İş Sendikası Marmara Şube Sekreteri Bahri Kabakçı, Şube Mali Sekreteri Mehmet Seçkin ve Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Yahyaoğlu, Kristal-İş Sendikası Merkez Organizatörü İsmail Kaya, Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Ahmet Abakay, Gazeteci Şükran Ketenci, İFSAK Genel Başkanı İbrahim Akyürek, İFSAK Genel Sekreteri Şirin Küçüktabak, SHP Merkez Karar Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Ketenci, SHP Kadıköy İlçe Başkanı Güven Aydoğmuş, SHP Bakırköy İlçe Başkanı Yüksel Çengel, SHP İl İşçi Komisyonu Başkanı Mustafa Kökçel, SHP Kadıköy İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Kamil Kartal, SHP Üsküdar İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Vahap Ercan, SHP Eyüp İlçe İşçi Sorunları Komisyonu Başkanı Aydın Çağlayan, SHP Beşiktaş İlçe Meclis Üyesi Mustafa Tosun.

Genel Kurulumuza yollanan telgraflar

DSP Gebze İlçe Başkanlığı; DSP Üsküdar İlçe Örgütü adına Hasan Çelebi; DYP Genel Başkan Yardımcısı Baki Tuğ; SHP Bakırköy İlçe Örgütü adına İlçe Başkanı Yüksel Çengel; SHP Kadıköy İlçe Örgütü adına İlçe Başkanı Güven Aydoğmuş; SHP Kdz. Ereğli İlçe Yönetim Kurulu; Basın-İş Sendikası adına Genel Başkan Ali Ekber Güvenç; Demiryol-İş İş-İstanbul Şubesi adına Başkan

Zafer Boyer; Deri-İş Sendikası adına Genel Başkan Yener Kaya; Genel Maden İşçileri Sendikası adına Genel Başkan Mehmet Tezer; Kristal-İş Sendikası Lüleburgaz Şubesi; Laspetkim-İş Sendikası Genel Merkez Yönetim Kurulu; Petrol-İş Merkezi Yönetim Kurulu adına Cevdet Selvi; Tursan-İş Sendikası adına Genel Başkan Veysel Çukur; Türk Harb-İş Sendikası adına Kenan Durukan; Karikatürçü-

ler Derneği adına Genel Başkan Tan Oral; Makina Mühendisleri Odası adına Başkan Vekili Uğur Doğan; Mülkiyeliler Birliği adına Genel Başkan Alper Aktan; Çağdaş Gazete; Görüş Dergisi; Gün Dergisi İstanbul Temsilcisi Tamer Renda; İşçilerin Alınları Dergisi; Bilim Kitabevi; Emek Hukuk Bürosu; Ankara'lı İşçiler adına Erdal İrtan; Av. Akın Sokullu; Av. Engin Unsul.

Kongre divanı toplu halde. Divan Başkanı Kristal-İş Başkanı Hasan Basri Babalı'ya.

Delegelerin konuşmaları

ŞAHİN ÖNAYAK

"Bugün kavgamız ekme ve demokrasi kavgasıdır. Bugün en ufak bir ekonomik hak arama mücadelemizin başarıya ulaşabilmesi, demokrasi için aktif bir mücadele yürütmemize bağlı hale gelmiştir. Biz bugün işsizliği, pahalılığı, yoksulluğu, baskı ve zulmü üreten bataklığa karşı mücadele etmezsek, bu amaçla sesimizi yükseltmezsek, bunalımların yükü daha çok sırtımıza bindirilecektir; demokratik hak ve özgürlüklerimize yönelen darbe tehdidi de, Demokles'in kılıcı gibi tepemizde asılı durmaya devam edecektir. Sahte umutları bir yana bırakalım, ortada bir tek gerçek umut vardır. O da işçi sınıfıdır. Giderek uyanan, ara dönem durgunluğunu üzerinden atmaya başlayan, toplumsal gelişmeye sahip çıkan işçi sınıfımızdır umut. Umut bizim!"

CELAL ÖZDOĞAN

"IMF reçetelerinin demokrasimize ve bize çıkan faturasını, bu faturayı bizlere kesenleri hiç unutmamalıyız. Türkiye işçi sınıfına ve emekçi halkımıza dayatılan 24 Ocak politikası, uluslararası tekelin ve işbirlikçilerinin eseridir. Şimdi gün mücadele gündür. Kaybettığımız haklarımızın geri alınması gündür. Önümüzde demokrasinin kazanılması, anayasal ve sendikal yasaların değiştirilmesi görevi vardır. Ancak sendikal birliğimizin gerçekleşmesi halinde bizlere dayatılan açlık, baskı, zulüm koşullarına karşı çıkabiliriz. Genel Kurulumuzun demokratik sendikal hak ve özgürlük-

lerin kazanılması mücadelesinin köşe taşlarını belirleyeceğine ve sendikal birliğimizin gerçekleşmesi yolunda adım atacağına inancım tamdır."

MEHMET ÇAPAR

"1980 sonrası yaşanan yıkım sürecinin önemi büyüktür. Bu dönem işçi sınıfımız, gençliğimiz ve genel olarak emekçi halkımız için yıkım dönemi oldu. Aynı dönem tekeli sermaye açısından ise başarılarla dolu bir dönem oldu. Tekelci sermaye kendi neden olduğu bunalımı, emekçi halkın sırtından çözümlenmek için yıkım dönemini dayattı. Kurumlara yeniden biçim verdi, hak ve özgürlükleri, bu arada da sendikal haklarımızı budadı. Uluslararası işçi sınıfı hareketinin zengin deneyimlerine sahibiz. Hak grevi, dayanışma grevi ve genel grev bugün olanaksız; ancak bu yasaları aşmanın da günü gelecektir. Tekelci sermayenin iktidardan uzaklaştırılması bizim doğrudan mücadele hedefi olmalıdır. Demokrasi isteyen tüm toplumsal sınıf ve tabakalarla birlik olmalıyız."

HIZIR YILDIRIM

"Bugün Ümraniye'de ağır koşullara karşı ayağa kalkmanın, karşı durmanın onurlu ateşi yanıyor. Bu ateş sadece bizlerin değil, tüm sınıf kardeşlerimizin yüreğini ısıtıyor. O yürekler etrafımızdaki duvarların yıkılabileceğini müstuluyor, umut oluyor. İşçi sınıfımıza güvenenlerin haksız olmadıklarını bir kez daha kanıtıyor. Altı yıl önce her şeyi en ince ayrıntılarına kadar hesaplayanlar şimdi şaşkınlık içinde. Öyle ya bütün yasalar işçilerin bir daha iflah olmaması için hazırlanmamış mıydı? Davulu zurnalı grevlerin bir daha olmaması için önlem alınmamış mıydı? Netaş grevi şimdiye kadar tüküründe giden bu sistemin

temeline çomak sokmuştur."

ORHAN ÖKTEM

"Güdümlü sendikalar içinde aktif çalışarak, en elverişli çalışma yöntemleri ve biçimleri bulunarak, işçilerin ekonomik ve sosyal çıkarlarını savunabilecek hale gelmesi sağlanmalıdır. Türk-İş ve bağlı sendikaların yanı sıra Otomobil-İş Sendikası'nda gerici yasaların yeniden düzenlenmesi için mücadelesini sürdürmelidir. Sendikalar arasındaki fark gözlemlenmez tüm işçiler ve sendikacılar bu amaç doğrultusunda çalışmalıdırlar."

MAHMUT KARAKOÇ

"Olumsuz koşulları olumluya çevirebilmek, temel hak ve özgürlükler üzerindeki kısıtlamaları ortadan kaldırabilmek, demokratik bir Türkiye yaratabilmek için işçi sınıfının birlik ve örgütlü gücünden başka silahı yoktur. Bize uzlaşmacı sendikalar değil, işçi sınıfından yana tavır koyan sınıf sendikaları gereklidir. Bugün Türkiye'de bir yandan yasalarla sendikal örgütlenmelerin önüne sınırlamalar getirilirken, diğer yandan da Hükümet, Çalışma Bakanlığı eliyle, sendikal alanda parçalı bir yapıyı yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Sendikal demokrasi, yani tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi, sadece seçim gibi sorunların sınırlı değildir; yürüyen mücadelelerin belirli evrelerinde, tüzük çerçevesinde ve merkezi-yetki organ işleyişinde üyelerin düşünce ve önerilerinin alınması demektir."

ABDÜLKADİR GÜLER

"Seydişehir işçileri sendikal mücadeledeki yerini alacaktır. İşveren, sarı sendika ve hükümet baskısı yolu ile gasbedilen

yetkimizi önümüzdeki dönem alacağız. Seydişehir Alüminyum Tesislerinde ve Antalya Ferro-Krom işyerinde aynı tezgahlarla gasbedilen yetkimize işçiler sahip çıkacaktır. Artık işçiler çıkarlarının nerede olduğunu çok iyi bilmektedirler."

BAYER İNCE

"İnsanlık tarihi çağlar boyu bütün siyasal rejimlerin her birinden geçerek onları deneyecek, halkın doğasına en uygun olan demokrasi rejiminde karar kılmış ve bağına basmıştır. Ülkemizde demokrasinin askıya alındığı dönemlerde işçi hak ve özgürlüklerinin de askıya alındığını görüyoruz. Bu nedenle bizim için demokrasi mücadelesi ekme ve su mücadelesi kadar gereklidir."

SERVET BAYKAN

"Sendika çalışmalarının değerlendirilmesi ve kontrolünü yapmak Genel Kurul'un görevidir. Sendikamızın amaç, ilke ve prensipleri üyelerimize yeterince anlatılmamıştır. Teşkilatlanma ve eğitim faaliyetleri çok önemlidir. Toplu sözleşme, hukuk çalışmaları örgütlenmeden sonra gelir. Eğitim çalışmaları bu çalışmaların temelidir. Sendika harcamalarını iyi denetlemeliyiz. Gelecek dönemde daha bilinçli ve aktif örgütlenme ve eğitim çalışmaları yapılmalıdır."

HÜSEYİN TÜRKÖĞLU

"Çelik-İş Sendikası'nın sahate üye işçileri ile Erdemir işyerinde Otomobil-İş Sendikası'nın yetki almasının önüne geçildi. Son çağırımızda 4200 üye yaptık, ancak Bakanlık engellemesi ile 'mükerrerlik vardır' gerekçesi ile, yetkimiz verilmedi. Yetkimizin gasbedilmesinin nedeni Çalışma Bakanlığı, işveren ve antidemokratik çalışma yasalarıdır."

FİKRİ BAYIR

"10. Olağan Genel Kurulumuz olağanüstü koşulların yaşadığı bir dönemde toplanmıştır. Yeni sendikal yasalarda grev hakkımız alabildiğine kısıtlanmış, özgür sendika seçme hakkı yok edilmiştir. Temelde işçi hak ve özgürlükleri kısıtlanmıştır. Otomobil-İş Sendikamızın gelecek dönemde yapacağı çalışmalar hak ve özgürlük mücadelemize ışık tutmalıdır."

ALİ ANILMIŞ

"1980 öncesinde patronlar 'grevler ülke ekonomisini bat-

ırıyor, amaçları hak almak değil, ideolojiktir' diyorlardı. Yine patronlar 'ülkemizde işçi ücretleri yüksektir, bu da hayat pahalılığına neden oluyor' diyorlardı. Bu nedenler gerekçe gösterilerek 12 Eylül sonrası DİSK'in faaliyetleri durduruldu, YHK oluşturuldu ve işçi ücretleri 24 Ocak politikası doğrultusunda başarıyla aşağı çekildi. 1980-1986 yılları arasında işçilerin satınalma gücü yarıdan fazla azaldı. Devletin istatistik verilerine göre gerçek ücretlerdeki gerileme %56 oranındadır. Türkiye'de bugün işçi ücretleri uluslararası sermayenin işgücü pazarı olan Hong Kong ve Güney Kore'nin bile altına düşmüştür."

ALİ ASKER YAVUZ

"Selam olsun AEG'de MESS'e karşı direnen işçi kardeşlerime. Selam olsun Arçelik'te, Nasas'ta Türk Metal baskısı altında kalan emekçi arkadaşlarıma. Ben çalışarak hayatımı kazanan sizlerden biriyim. AEG işyerinden Otomobil-İş örgütlenmesi nedeniyle işten atıldım. İşyerimizde 490 işçiyi Otomobil-İş'e üye yaptık. Yeterli çoğunluğu sağladık ama bu yetmedi. Niye biliyor musunuz? Otomobil-İş Sendikası MESS'le, holdinglerle işbirliği yapmıyor da ondan. Bizlere karşı her türlü baskı denendi. İşverenlerin güdümediği sarı sendikalara gereken dersi yine biz işçiler vereceğiz."

EYÜP ÖNER

"Günümüzde sendikal hareket, işçi sınıfımızın acil ekonomik ve demokratik istemlerini gerçekleştirmek için mücadelesini sürdürmeyi temel görevi olarak benimsemelidir. Sendikal düzeyde tüm işçilerin birliğini sağlamak için çalışmalıyız. Ekonomik ve demokratik hak arama mücadelemiz, doğru ve güçlü bir sendikal birliği getirmektedir. Sınıfımızın çıkarları sendikal harekette tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesini savunmamızı zorunlu kılıyor. Bir sendikayı gerçekten sınıf sendikası yapan, onun tabanında kendi sınıf çıkarları için mücadele veren üyeleridir."

İSMAİL AYKANAT

"Temel hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı, toplu sözleşmelere müdahale edildiği ve işçi haklarının her geçen gün biraz daha budandığı bir dönemde yapılan Genel Kurulumuz ayrı bir anlam taşımaktadır. Bu nedenle burada alacağımız kararlar sadece sendikamız ve üyelerini değil, tüm işçi sınıfını ve demokratik güçleri yakından ilgilendirmektedir. Öncelikle sendikal birliğimizi sağlamak zorundayız. Önümüze çekilen setleri, dayatmacı politikaları ve antidemokratik iş yasalarını bu birlik içinde aşmak zorundayız."

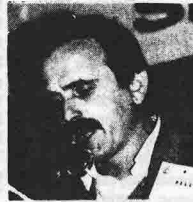
Şahin Önayak

Abdülkadir Güler

Hızır Yıldırım

Orhan Öktem

Hüseyin Türkoğlu

Yıl 1986. Aylardan Kasım. Günlerden Salı. Saat: 11.00! Netaş işçileri "tamam" dedi. On iki bin metrekaresine kurulu dev iletişim tekelinin can damarı, üretimi durdu. Binlerce işçi üretim bölümlerinin, koridorlarından "haydi greve" sloganları ile sel gibi akarak, yemekhanenin masalarını, sandalyelerini ve her yerini doldurdular.

Aynı anda, İstanbul, Ankara, İzmir merkezlerine bağlı, ülke yüzeyine bir ağ gibi yayılmış 500'ü aşkın montör de santrallarda işlerini bırakıyorlardı.

Ümraniye şubemize bağlı 3000'i aşkın işçinin çalıştığı Netaş'ta grev başlamıştı.

Küçük çaplı bir miting alanını andıran Netaş yemekhanesi "haydi greve" sloganları ile çınlıyordu. 1985 Şubat'ında 13. madde ile Netaş'tan çıkarılan Şube Başkanı Şahin Önayak, arkadaşlarına şöyle sesleniyordu:

"Netaş'taki sendikal mücadelemiz 1975'lerden bu yana sürmektedir. O yıllarda sarı sendika çemberini kırmıştık. Şimdi de önümüze dikilen olumsuzluklar duvarını deleceğiz. Mücadele yolumuz, grev boylarından geçmektedir. Netaş işçileri grevi de başaracaklar, tüm işçi sınıfımız için kazanımların yolunu açacaklardır."

Şahin Önayak'ın konuşması, Netaş işçilerinin, sloganları ve alkışları ile sık sık kesiliyordu. Ađera, şube başkanlarının, Netaş'tan çıkartılmayacağını, Kanada'lı işverene haykırıyorlardı.

Sendikamız Genel Merkezi'nden İsmail Aykanat ise, "12 Eylül'de kaybettüğümüz haklarımıza kavuşabilmeniz için, zor olanı seçmek zorundayız" diyor, konuşmasını şöyle sürdürüyordu: "Bunun için greve çıkıyoruz. Bu koşullarda grev zordur. Ama onurludur. Netaş işçileri ile bu onuru paylaşmanın mutluluğunu yaşıyorum"

Genel Başkan İlhan Dalkılıç Netaş'ta anlaşma için yolun denendiğini ama anlaşma sağlanmadığını açıklıyor ve "Önümüzde bir yol kaldı. Haklarımızı almak için, di o yoldan yürüyeceğiz. Bu yol grev'dir. Haydi greve" diyordu.

Genel Başkanın konuşmasından sonra İlhan Özdoğan, kısa olarak greve nasıl çıktılar arkadaşlarını kapıya davet etti.

Topluca kapıya gelindiği anda, işçilerin birliğiyle birlikte, SHP İst. İl Yürütme Kurulu Başkanı Ömer Necati Cengiz, Üsküdar'da işçileri karşılayanlar.

İlk nöbetçi işçilerin, fabrikaya girme onuru

NETAŞ G CÖŞKÜ BA

BU İŞ

Netaş'ta grev başlıyor. Hazırlanan pankartlar fabrika girişine elbirliğiyle çekilirken, grev önlükleri giyiliyor ve hep birlikte fabrika önünde toplanıyor. Dayanışmaya gelen dostlarla birlikte.

Neler istiyor

ÜCRET

1984-1986 Sözleşmesi	Teklitimiz		İşveren Teklifi	
Ortalama Ücret	1. Yıl	2. Yıl	1. Yıl	2. Yıl
612 TL/Saat	%70	%50	%31	%23

60 günlük ücret tutarında yıpranma

SOSYAL HAKLAR

Yakacak : 90.000	Yakacak: Devlet memurlarına ödenen miktar kadar	Toplam: 180.000
Bayram : 15.000x2	Bayram: 40.000x2	
İzin : 30.000	İzin: Bir brüt maaşın yansı net.	
150.000 TL		

YÖNETSEL MADDELER (İsteklerimiz)

Disiplin Kurulu: İki işçi, iki işverenden oluşan bu kurulun başkanlığının 1980 öncesinde var olduğu biçimiyle dönüşümlü olmasını istiyoruz. 1980-1986 arasında, bu

kurul adeta işçinin demo 1975-1980 ar

Kurulların denirli tutulan, minin gerekli liği, İş Güver Komitesi vb.

Harcirah ve Anadolu'n ları içerisinde göremeyen, larla en ufak şehire otel k rumiyetlerini İşveren m ilgili maddes ceza olarak i hakkını aray. İştirilmaktadı

GREVİ KURULU İLE AŞLADI

Süper Dizel grevimiz kararlılıkla sürüyor

Sendikamız Mecidiyeköy Şubemize bağlı Süper Dizel işyerinde grevimiz sürüyor. Levent'te kurulu Süper Dizel işyerinde de 5 Mayıs 1986 günü grev başlamıştı.

O günden beri işyerinde işverenlerin anlaşmaya yanaşmaya başlaması sonucugrevimiz sendikal birlik ve bütünlük içinde ilk günün heyecanı ile sürmektedir.

Süper Dizel'de işveren oyunları boşa çıkartılacaktır. Grevi kırma çabasında olan Süper Dizel işvereni çabalarının boşuna olduğunu görecektir. Süper Dizel işçileri, değil 250 gün, yıllar sürse bile haklarını alana kadar grevlerini sürdürmekte kararlıdır.

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü Netaş işçilerini ziyaret edenler arasındaydı. İnönü grev gözçüsü onluğuydu.

aşma için her iğini açıklıyor mak için sunaydı greve."

dan sonra, Baştemizci Cenası çıkılacağı anlattı. Ve i.

gelindiğinde, grev pankartı işçilerce kapının dışında, gece vardiyasının işçileri İst. İl Yön. Kur. İl Başkanı Hasan Fehişkan Rıza Güven, İstanbul Milletvekili ziz, Üsküdar SHP ve DSP yöneticileri Ne ulayanlar arasındaydılar.

İlk nöbeti tutmak üzere Genel Başkan, grev gömleğini verken, fabrika kapısında toplanan iki bin aşkın işçi "İş ün onuru sermayeyi yenecek" diye haykırıyordu.

İŞ YERİNDE GR OTOMOBİL

DAYANIŞMA

YORUZ?

ul adeta bir ceza kuruluna dönüşmüştü. İşyerinde, nin demokratik temsili ni hedefliyoruz. Üstelik bunun 5-1980 arası çok başarılı uygulaması vardır.

ulların devamı: Görev süresi toplu sözleşme ile sıtutulan, işçilerin oluşturduğu tüm kurulların devaın gerekli olduğuna inanıyoruz. Temsilcilik - İşçi Sağ-ış Güvenliği - Disiplin Kurulu - İzin Kurulu - Yemek nitesi vb.

çirah ve montör nakilleri:

nadolu'nun en ücra köşelerinde zor çalışma koşu- ierisinde haftalarca çalışıp, çocuğunun doğumunu emeyen, ailesinden günden günlerce haber alamayan, on- a en ufak mutluluklarını bile paylaşamayan, şehirden ire otel köşelerinde sürünen montaj işçileri bu mah- iyetlerinin bedelini istemektedir.

şveren montaj yönetimi, toplu sözleşmenin konu ile maddesini antidemokratik anlayışla keyfi, çoğu kez a olarak uygulamakta, kendilerine ters düşen ya da kını arayanları aylarca hatta yıllarca Anadolu'da ça- rırmaktadır.

NETAŞ Grevi Dayanışma Hesabı

Anadolu Bankası Üsküdar Şb. İbrahim Ören (Netaş işçileri) Hes. No. 17757

NETAŞ Grevi'ne gelen telgraflar

Erdal İnönü OTOMOBİL-İŞ Sendikası Ereğli Şube Yönetim Kurulu OTOMOBİL-İŞ Sendikası Bursa Şubesi LASPETKİM-İŞ Kocaeli Şubesi LASPETKİM-İŞ Sendikası İstanbul Şubesi LASPETKİM-İŞ Sendikası Genel Merkezi BANKS Genel Başkanı Meral Ekim ASIL ÇELİK İşçileri (Gemlik) ÖZDEMİR-İŞ Sendikası Genel Başkanı Mehmet Aras OTOMOBİL-İŞ Sendikası Denizli Şube Başkanı İsmail Arık

ÖZGIDA-İŞ SENDİKASI Bakırköy Şube Başkanı Mustafa Paçal BASS Genel Başkanı Recai Bayülke PETROL-İŞ Sendikası Merkez Yönetim Kurulu SHP Erzincan İl Örgütü İzmir Mitingcileri Cintas İşçileri (Gemlik)

Petrol-İş:

"80 bin üyemiz sizinle birlikte!"

Çokuluslu bir tekelin de ortak olduğu Netaş'ta 3150 üye- nizle sürdürdüğünüz grev mücadelesine, Petrol-İş olarak dayanışmamızı iletiriz. 1980 Eylül'ünden bu yana böyleli- çok sayıda işçi ile çıkarılan grevin, sendikal hak ve özgürlükle- rin olmadığı bir ortamda yer almasının belirleyici önemine ina- nıyoruz. Netaş işçilerinin bu grev mücadelesinin başarıya ula- şmasıyla, sermayenin oyunlarının kesinlikle bozulacağına emi- niz. Netaş işverenin işçilerin en doğal istemlerini kabule ya- naşmamasını şiddetle kınar, Petrol-İş'in 80.000 üyesiyle Ne- taş işçilerinin yanında olduğunu bildiririz.

Petrol-İş Yönetim Kurulu

Sonuç bildirgesi

Özgür bir sendikal düzen için... Sendikal birliğin sağlanması için...

"GERÇEK BİR TOPLU SÖZLEŞME VE GREV HAKKI İÇİN"

"1980 sonrası kabul edilen Anayasa ve bu Anayasaya bağlı olarak çıkarılan 2822 sayılı toplu iş sözleşmesi grev ve lokavt yasasıyla, toplu sözleşme ve grev hakkı uluslararası ilke ve kararlara aykırı bir biçimde sınırlandırılmıştır."

"İdareye grev kırıcılığı rolünü yükleyen grev tüzüğü ile işverenin üretimin sürekliliğini korumak, ve işçinin birleşmesini engellemek görevi verilmiştir. Bu yasalarla grev hakkını kullanan işçi suçlu gibi gözükmektedir. Bunun ötesinde lokavt anayasaya göre grev karşı suçları silahına dönüştürülmüştür. Böylesine biçimsel grev hakkıyla, grev ve toplu sözleşme hakkının varolduğu kabul edilemez."

Bu nedenlerle genel kurulumuz gerçek toplu sözleşme ve grev hakkının eksiksiz sağlanması, yasalardaki kısıtlamaların kaldırılması, işçi hak ve özgürlüklerinin yeniden kazanılması için aşağıdaki taleplerin gerçekleştirilmesi bakımından aktif mücadeleyi başlatmayı ve bu konuda diğer sendikaların düzenleyeceği tüm eylemlerin desteklenmesini karar altına alır:

- 1 — Toplu sözleşme düzeni demokratikleştirilmeli, yetki tespiti iktidardan bağımsızlaştırılmalı, referandum hakkı yasalaşmalıdır.
- 2 — Toplu sözleşme hakkının kullanılmasını engelleyen %10 baraj sistemi kaldırılmalıdır.
- 3 — Teşmil yetkisi bağımsız ve özel bir makama bırakılmalı, işyerinde yetkili sendikaların belirlenmesi durumunda teşmil geçersiz sayılmalıdır.
- 4 — Zorunlu arabuluculuk sistemi kaldırılmalı, arabuluculuk tarafların isteğine bırakılmalıdır.
- 5 — Toplu sözleşme hakkının kullanılmasının temel aracı olan grev hakkı tüm çalışanlara eksiksiz tanınmalıdır.
- 6 — Hak grevi, dayanışma grevi, genel grev üzerine konan yasaklar kaldırılmalıdır.
- 7 — Grev tüzüğü iptal edilmelidir.
- 8 — İnsanlık suçu lokavt yasaklanmalıdır.
- 9 — YHK'nın varlığına son verilmelidir.
- 10 — Grev suçlarına ağır cezalar öngören yasa hükümleri kaldırılmalıdır.
- 11 — Uluslararası Çalışma Örgütü'nün sözleşmeleri tüm eylemlerin desteklenmesini karar altına alır.

"ÖZGÜR BİR SENDİKAL DÜZEN" İÇİN

Genel Kurulumuz özgür bir sendikal düzenin yaratılması, sendikal alanda getirilen kısıtlamaların kaldırılması, işçi hak ve özgürlüklerinin yeniden kazanılması için aşağıdaki yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi bakımından aktif mücadeleyi ve diğer sendikaların düzenleyeceği tüm eylemlerin desteklenmesini karar altına alır.

- 1 — Sendika kurma ve serbestçe üye olma öndeki anayasa ve yasal engeller kaldırılarak, tüm çalışanlar bu haktan yararlandırılmalıdır. İşçinin işten atılma korkusundan uzak kalarak istediği sendikaya serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma özgürlüğü güvence altına alınmalıdır.
- 2 — Sendikal faaliyetleri sınırlayan siyaset yasası da dahil tüm yasaklar kaldırılmalı, sendikaların çalışma programlarını ve faaliyetlerini özgürce belirleme hakları güvence altına alınmalıdır.
- 3 — İşçiler kendilerini temsil edecek yöneticileri tam bir serbestlik içinde seçebilmeli, seçilmiş olanı koruyabilmelidir. Bu alanda getirilen sınırlamalar kaldırılmalıdır.
- 4 — İşçiler tüzük ve yönetmeliklerini serbestçe düzenleme hakkına sahip olmalıdır.
- 5 — Sendikalar iktidarı denetiminin yarattığı baskıdan kurtarılmalıdır.
- 6 — Sendikalar ve üst kuruluşların, uluslararası kuruluşlara serbestçe üye olma hakları kısıtlanmamalı, iktidara verilen izin yetkisi kaldırılmalıdır.
- 7 — Sendikaların kolaylıkla kapatılmasına olanak veren yasa hükümleri kaldırılmalıdır.
- 8 — Sendika gelirlerini sınırladığından, dolayısıyla işçileri işverenler karşısında maddi yönden güçsüz bırakan yasa hükümleri kaldırılmalıdır.
- 9 — Sözleşmeli personel ve serbest bölge uygulamalarıyla çalışanların sendikal haklarından yoksun bırakılmasının önüne geçilmelidir.

"SENDİKAL BİRLİĞİN SAĞLANMASI İÇİN"

"Türk-İş içindeki demokratik sendikalar ve üyelerinin ardıcıl cabaları ve DİSK'li işçilerin demokratik sendikacılık geleneğini Türk-İş'e taşımaları sonucu ortaya çıkmış birleşme hareketi, Genel grev çağrısı, İzmir ve Eskişehir mitingleri, hükümet istifası sloganları tabanın uzlaşmacı Türk-İş yönetimini zorladığının göstergesidir."

Bu doğrulardan yola çıkan Genel Kurulumuz, demokrasinin, işçi hak ve özgürlüklerinin geliştirilmesine göz yuman Türk-İş yönetiminin değiştirilmesi için yürütülen mücadelenin desteklenmesini ve sendikal birliğin sağlanması için her türlü çabayı göstermeyi karar altına alır."

"DAHA İYİ BİR ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK DÜZENİ" İÇİN

"Genel Kurulumuz iyi bir çalışma ve sosyal güvenlik düzenini gerçekleştirerek amacıyla aşağıdaki konuların yasalara geçirilmesi için aktif mücadeleyi ve bu konuda diğer sendikaların düzenleyeceği eylemlerin desteklenmesini karar altına alır."

- 1 — Asgari ücret işçiyi ve ailesini sosyal ve kültürel bakımdan geliştirebilecek, ona insanca bir yaşam sağlayacak düzeye çıkarılmalıdır. Asgari ücretin satın alma gücünün korunması ve geliştirilmesi, temel ilke olmalıdır. Asgari ücret her yıl yeniden saptanmalı, vergi kesilmemelidir.
- 2 — İşçi çıkarmaları yasaklanmalı, iş yasağının 13-17 ve 24. maddeleri çözümlenmelidir. Her türlü fesih durumunda tazminat hakkı korunmalıdır. Haklı nedenlerle işçi çıkarma, işçi ve işverenin birlikte oluşturacağı kurulumuzun iznine ve yargı denetimine bağlanmalıdır.
- 3 — İşsiz kalanlar için, parasal katkısı devlet ve işverenler tarafından karşılanan işsizlik sigortası kurulmalıdır.
- 4 — Çalışma süresi haftada 40 saat olmalıdır. Yıllık izin süresi artırılmalıdır.
- 5 — İflas yasası değiştirilerek, işçi ücret ve tazminat hakları öncelikli olarak korunmalı, bu haklar güvenceye kavuşturulmalıdır.
- 6 — Çalışma ortamında işçinin sağlığı ve iş güvenliğini koruyacak tedbirler alınmalı, devlet iş denetimine ağırlık verilmelidir.
- 7 — SSK yönetimi demokratikleştirilmeli, sigortasız işçi çalıştırılması önlenmeli, emekli aylıkları yükseltilmelidir. SSK primlerinde işçinin payı azaltılmalı, işveren payı artırılmalıdır.
- 8 — Temel gıda maddelerinin fiyatı dondurulmalıdır.
- 9 — Band sistemi ile çalışan işyerlerinde dinlenme molaları uzatılmalı, band hızı keyfi ölçülerde değiştirilmemelidir, bu konuda sendikaların görüşü alınmalıdır.
- 10 — Ana sağlığı korunmalı, doğum izinleri uzatılmalı, işyerlerinde kreş kurulması sağlanmalıdır.
- 11 — İşçilerin sağlığına zarar veren ve çevre kirlenmesine yol açan üretim teknikleri değiştirilmelidir.
- 12 — Ucuz sosyal konut yapımı hızla gerçekleştirilmelidir."

Seçilen yöneticilerimiz

İLHAN DALKILIÇ

GENEL BAŞKAN

1938'de Gebze'de doğdu. On sekiz yıl işkolumuzda işçi olarak çalıştı. 1956'da girdiği Tuzla Jeep Fabrikası'nda işyeri Sendika Baştemsilciliği yaptı. Daha sonra Türkiye Otomobil-İş Sendikasının Gebze Şube Başkanlığına seçildi. 1971 yılında Mali Sekreter olarak profesyonel sendikacılığa başladı. Sonraki genel kurullarda ve 1983'te yapılan 9. Olağan Genel Kurul'da Sendika Yönetim Kuruluna yeniden seçildi. 1986'da yapılan Olağanüstü Genel Kurulda Genel Başkanlığa seçilen İlhan Dalkılıç, 10. Genel Kurulda Genel Başkanlığa yeniden seçildi.

MEHMET ÇAPAR

GENEL BAŞKAN YARDIMCISI

1951'de Orhangazi'de doğdu. Çalışma yaşamına 1974 yılında Elba işyerinde başladı. Daha sonra 1979 yılında Asil Çelik işyerine girdi. 1979 yılından bu yana aynı işyerinde çalıştı. İki dönem Sendikamız Bursa Şubesi'nin yönetim kurulunda görev yaptı. 10. Merkez Genel Kurulda Genel Başkan Yardımcılığına seçildi.

CELAL ÖZDOĞAN

GENEL SEKRETER

1950'de İstanbul'da doğdu. Çalışma yaşamına 1972 yılında Netaş Northern Electric Telekomünikasyon AŞ işyerinde pres operatörü olarak başladı. 1972 yılından 1986 yılına kadar Netaş işyerinde pres ve matkap operatörü olarak çalıştı. 1977-1980 yılları arasında işyeri temsilciliği, 1985-1986 yılları arasında işyeri baştemsilciliği yaptı. 10. Merkez Genel Kurul'da Genel Sekreterliğine seçildi.

EYÜP ÖNER

MALİ SEKRETER

1945'de Bilecik'te doğdu. Sanat enstitüsünü bitirdi. 1962 yılında Gebze'deki T.O.E. işyerinde tornacı olarak işçilik yaşamına başladı. 1968 yılında askerlik dönüşünde tekrar aynı işyerinde tesfiyecisi olarak çalışmaya başladı. Bu dönem boyunca işyeri Sendika Temsilciliği ve Sendika Disiplin Kurulu üyeliği görevlerinde bulundu. 9. Genel Kurul'da Mali Sekreterliğine seçildi. Olağanüstü Genel Kurul'da ve 10. Genel Kurul'da yeniden Mali Sekreterliğine seçildi.

İSMAİL AYKANAT

ÖRGÜTLENME SEKRETERİ

1945'te İstanbul'da doğdu. Çalışma yaşamına Taşkızak Askeri Tersanesi'nde çırak olarak başladı. Daha sonra Denizcilik Bankası Haliç Tersanesi'ne kaynakçı ustası olarak girdi. 1968'den 1983'e dek Atlas Copco işyerinde çalıştı. Oniki yıl işyeri baştemsilciliği, bir dönem Şube Yönetim Kurulu üyeliği yaptı. 9. Genel Kurul'da ve 10. Genel Kurul'da Örgütlenme Sekreterliğine seçildi.

MAHMUT KARAKOÇ

EĞİTİM SEKRETERİ

1953'de Görele'de doğdu. Çalışma yaşamına 1975 yılında, Kağıthane'de kurulu Rabak Elektrolitik Bakım ve Mamülleri AŞ işyerinde vinç operatörü olarak başladı. 1979 yılında ve son dönem işyeri temsilciliği yaptı. 1975 yılından 1986 yılına kadar Rabak AŞ'de çalışma yaşamını sürdürdü. 10. Genel Kurulda Eğitim Sekreterliğine seçildi.

CEZAEVİNDEN MEKTUP VAR

Sağmalcılar Cezaevi B-1 koğuşu.

Tüm emekçi-iş emekçilerine
merhaba olsun,
Halkın paraların amlakla
nasıl ellerinizde aydınlanacağını,
ve aklınızın alınterini yarınki
bayramlar da kadeh kadeh
iccek emeğinize sahip olmanızın
bayramını yapacağımıza olan inancınızın
bayramın hayran Sesinizin... ve
Sevinizin... yeni yıl daha güzel
daha da kararlı çıkacağına olan
inancınıza saygılarını sunarım.
Hüsnü Çavuş

Hüsnü Çavuş

Bu gidişe dur diyenlerin sesi: ALİNERİ

Okak ayında yayın yaşamına giren bir dergi var: İŞÇİNİN ALİNERİ. Politikadan sanata çeşitli alanlarda yer alan dergilerin arasında işçinin ALİNERİ dergisinin önemli bir özelliği bulunuyor. Bu özellik, derginin işçi, temsilci, sendikacı, aydın, kısacası tüm emekçilerin sesi olmasından kaynaklanıyor.

Fabrikalarda, tezgah başlarında, sendikalarda ve yaşamın her alanında mücadele edenlerin dergisi olmayı amaçlayan işçinin ALİNERİ, ilk sayısında yer alan başyazısında çıkış nedenini şöyle açıklıyor:

"Türkiye'de yaşanan sorunların faturası hep işçilere kesildi. Özellikle 24 Ocak kararlarıyla başlayan ve yedi yıldır fiilen uygulanmakta olan ekonomik politika işçileri adeta düşman belledi.

Düzen bozuldu, nedeni işçiler. Kargaşa yaşandı, nedeni işçiler. Enflasyon arttı, hayat pahalılandı, nedeni ücret artışları. Üretim düştü, yatırımlar azaldı, nedeni grevler...

İşçiler bindikleri dalı mı keşiyordu? İşçiler yurtsever değildi de ihanet içinde miydiler? İsteklerinde hep haksız mıydılar? Gerçekten ülkenin yaşadığı açmazın nedeni onlar mıydı?

Her alandaki bu akıl almaz kötü gidişin nedeni hiçbir zaman işçiler olmadı. Öyleyse neden işçiler suçlu ilan edildi? Neden işgüvencesinden çıkarıldılar, emeklilik yaşından kıdem tazminatına kadar her konuda cezalandırıldılar? Bu cendere-den kurtulmanın bir yolu yok mu? "

ALİNERİ, bu soruların yanıtlarını aramak, birlikte bulmak için çıkıyor."

İşçinin ALİNERİ bir işçi dergisi. Okurlarına güvenen, okurlarıyla ilgili her konuyu kendi gündemine koyan bir dergi. Bu nedenle de işçi, emekçi, aydın tüm okurlarından talepleri de var. Aynı başyazıda bu istemler şu şekilde dile getiriliyor:

"ALİNERİ, bir işçi dergisidir. Okurlarına güvenen, onunla bütünleşen, onunla ilgili her konuyu kendi gündemine koyan bir dergidir. O halde, her okur, hem eleştirilen hem gönüllü muhabir hem de derginin bir yazarı saymalıdır kendini. Bu nedenle her konudaki düşüncelerinizi, başarılarınızı, başarısızlıklarınızı ve nedenlerini, eleştirilerinizi bize yazın. Hukuksal, ekonomik, kültürel sorunlarınızdan ülke sorunlarına kadar aklınıza takılan tüm sorularınızı bize yazın, yanıtlayalım. ALİNERİ'nin tüm sayfaları okurlarımıza açıktır."

HALKALI KAYNAK, OERLIKON ve İMBAT İşçileri

"İşveren baskılarına boyun eğmedik"

Sefaköy Şubemize bağlı Halkali Kaynak Elektrodları San. A.Ş. ve İmbat Makina San. A.Ş. işçileri ile Topkapı Şubemize bağlı Oerlikon Kaynak Elektrodları San. A.Ş. işçileri, MESS'e bağlı işyerle-

rinde alınan "Grev" kararı sonrası işverenin baskılarına boyun eğmedi.

Aynı işverenin olan Halkali Kaynak ile Oerlikon işyerinde ve İmbat Makina'da asılan grev kararı işverenleri korkuttu. Ka-

rarların asılmasından sonra işyerlerinde yoğun baskılar başladı.

Oerlikon işvereni, işçileri sendika değiştirmeye zorladı. Fabrikayı durdurarak işçileri otobüslerle Türk Metal Sendikası'na götürdü. Noter olmaksızın istifa ve kayıt fişlerine imza atmalarını istedi. Durumu öğrenen şube yönetimi ve sendikamız avukatları bu yasa dışı durumu savcılığa iletiler. Topkapı Şube Sekreteri Muzaffer Şahin daha sonra bu yasadışı uygulamayı belgelemek için Türk Metal'e giderek Oerlikon'da çalıştığını söyledi ve noter olmaksızın istifa ve kayıt fişlerine imza attı. Bu konu ile ilgili olarak Cumhuriyet Savcılığı gerekli takibi sürdürmektedir.

İşverenlerin tüm baskılarına ve işten çıkartma tehditlerine karşın grev oylamasından "grev evet" sonucu çıkmıştır. Oerlikon işyerinde oylamaya katılan 233 işçinin 109'u greve "evet" demiştir. Bu sonuç, işçilerin hangi sendikadan yana olduğunun açık bir kanıtıdır.

Bu işyerlerinde yeniden kayıt işlemleri tamamlanmaktadır. İşverenlerin desteği ile, sah-tekarlıkla hareket eden sarı sendikacılık çemberi kırılmaya mahkumdur.

Halkali Kaynak: 56 evet, 44 hayır.

Oerlikon: 239 evet, 109 hayır.

Hilal Ambalaj: 44 evet, 30 hayır.

Bilindiği gibi grev oylamalarına sadece işçiler değil, fabrikada çalışan herkes katılmaktadır. Müdürlerin, mühendislerin, sekreterlerin, şeflerin, formenlerin tümünün oylamada "hayır" deme hakları bulunmaktadır.

MESS'e bağlı işyerlerinden grev oylaması için imza toplatılan Tekfen İstanbul ve İzmit, Halkali Kaynak, Oerlikon ve Hilal Ambalaj'da yapılan grev oylamalarının tümünü kazandı. Böylece işverenlerin oyunlarını bir kez daha bozduk.

Oylama sonuçları şöyle:
Tekfen İzmit: 47 evet, 23 hayır.

Tekfen İst.: 179 evet, 78 hayır.

Sözleşme imzalandı

General Elektrik'te ileri haklar elde ettik

Topkapı şubemize bağlı General Elektrik'te bağlatığımız toplu sözleşme ile yeni kazanımlar elde ettik. Dört yüz işçinin çalıştığı fabrikada, ortalama saat ücretleri 648 TL/saat 1.8.1986'dan itibaren geçerli olan sözleşme, iki yıl süre ile uygulanacak.

Sözleşmeyle ücretlerde %43 oranında artış elde edilirken, halen 105 bin lira olan izin-bayram-yakacak yardımı 200

bin liraya çıkartıldı.

İşyerinde, 120 günlük ücret tutarında ikramiye ödemesi yapılıyor. Gece çalışması %25 zamlı olarak ödeniyor. Askerlik yardımı, 40.000 TL'ye yükseltildi. Evlenme 40 bin, doğum yardımı 17.500 TL olarak belirlendi. Ayrıca işyerinde servis uygulaması sağlandı.

Diğer sosyal haklarda da yüzde yüzü aşkın ilerlemeler elde edildi.

Öz Gıda-İş yöneticilerinin haklı eylemi

Açlık grevi başarıyla sonuçlandı

Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş Sendikası yöneticilerinin, Yem Sanayii Türk A.Ş. işyerinde bağtlanan toplu iş sözleşmesinin 4,5 aydır uygulanmamasını protesto etmek için 9 Aralık 1986 günü başlatılan açlık grevi başarı ile sonuçlandı. 9 Aralık 1986 günü başlatılan açlık grevi, İstanbul, Bakırköy ve Fatih Şube Başkanlıklarının da katılımı ile daha da yaygınlaşmış, 10-11 Aralık günü Ankara Yem Fabrikası işçileri yemek yemeyerek açlık grevini desteklemişlerdi. Daha sonra Erzurum, Samsun ve Bursa

Yem Fabrikaları işçileri de yemek boykotu yaptılar.

Öz Gıda-İş Sendikası Genel Sekreteri, açlık grevi ile ilgili olarak şu değerlendirmeyi yaptı:

"1200 arkadaşımızın açlığını temsilen yaptığımız bu hareket Türkiye'nin dört bir yanından gelen telefon, telgraf ve toplu ziyaretlerle adeta bir ziyafet sofrasına dönüştürüldü. Biz bu manevi gıda ile aylarca ayakta kalabiliriz. Ancak, bizi asıl kahredenden açlık değil, keyfilik Devletin ararak sürmesidir. Devlet adına ortaya konan keyfiliklerle, Anayasa ve yasa-

larla teminat altına alınan insan hakları, hür toplu pazarlık, akile gelen bağlılık, sorumluluk kavramları adeta ayaklar altına alınmıştır."

Öz Gıda-İş üyesi işçi kardeşlerimiz, hak almanın yolunun sendikal birlik ve bütünlük içinde hareketten geçtiğini bir kez daha ispatlamışlardır. İşçi sınıfımızın tarihinin de ortaya koyduğu gibi haklarımızı ancak onları almak için çaba gösterdiğimiz ölçüde elde edebiliriz.

Öz Gıda-İş Sendikası üyesi işçi kardeşlerimizi yürekten kutluyoruz.

YENİ YIL KUTLU OLSUN.
Barış, demokrasi ve özgürlük getirecek başarılı ve dostluk dolu günler dileğiyle.
OTOMOBİL-İŞ

Türk-İş'te 14. Kongre: SADECE SEÇİM...

Türk-İş 14. Genel Kongresi sona erdi. Genelde tüm halk kesimlerince, özde Türk-İş bünyesinde yer alan tüm emekçi kitlelerce merak ve umutla beklenen bu Kongre beklenildiği gibi mi sonuçlandı? Yoksa dağ yine fare mi doğurdu?

Seçim sonuçları sayısal anlamda kuşkusuz tartışılacaktır. Ancak kongreyi sadece sayısal anlamda değerlendirmek bizi yanlışlara götürecektir. Kongrenin asıl öne çıkartılması gereken yanı, yıllardır hep geri planda tutulan, bir türlü öne çıkartılmayan sendikal birlik, sendikalar arası işbirliği ve emekçi kesimlerin ekonomik-demokratik istemleridir. Ana halka bu olmalı idi.

Türk-İş Genel Başkanlığına yeniden Şevket Yılmaz seçildi. Yılmaz'ın 152 oy aldığı seçimde öteki başkan adayları Cevdet Selvi 140, Mustafa Özbek ise 104 oy aldılar.

Türk-İş'in yeni yönetim kurulu şu isimlerden oluşuyor:

Şevket Yılmaz: Genel Başkan, Teksif - 152 oy.

Ermin Kul: Genel Sekreter, Denizciler Sendikası - 138 oy.

Orhan Balaban: Genel Teşkilatlandırma Sekreteri, Yol-İş, 169 oy.

Mustafa Başoğlu: Genel Eğitim Sekreteri, Sağlık-İş - 161 oy.

Çetin Göçer: Genel Mali Sekreter, Belediye-İş - 174 oy.

Yıllardır Türk-İş bünyesinde çeşitli etkin görevlerde bulunan Sadık Şide ve Kaya Özdemir'in bu Kongrede seçilmemeleri, Kongrenin ilginç sonuçlarından biriydi. Kongre boyunca sunulan tebliğler bir yenilik taşımıyordu. Oldukça monoton bir havada devam eden Kongrenin belli başlı hareketli anları —kesinlikle onaylamıyoruz, gözlem olarak aktarıyoruz— kimi delegelerin karşılıklı küfürleşmeleri, sataşmaları ve düzensizce kavga girişimleri idi.

Evet, binlerce, onbinlerce emekçinin temsilcilerinin neyi paylaşamadıklarını, yine emekçiler onlara sormalıdır.

Şimdi bitmiş bulunan Kongre acaba hangi derde deva oldu?

— Türk-İş Kongresinde başta Anayasa olmak üzere antidemokratik hükümler taşıyan sendikalar yasası ve öteki alanlarda sermaye kesimine karşı tavır belirlenmiş midir?

— Genel Kurul ülkemizin güncel sorunlarından ekonomik ve demokratik sorunları nasıl değerlendirmiştir ve ne gibi sonuçlara, hangi somut kararlara varmıştır?

— Temel hak ve özgürlüklerin korunması, sağlanması ve eksiksiz yerine getirilmesi konusunda ne gibi somut karar-

lara varılmıştır?

— Sendikal harekete yeni bir eksen çizilmiş midir? Çünkü karşı kuvvetler her geçen gün yeni kazanımlar elde ediyorlar.

— Sendikalar arasında iş ve güç birliği konusunda ne gibi kararlara varılmıştır?

— Kongre, Türk-İş içindeki kimi tartışmalara nasıl bir çözüm önermiştir?

Konuya bu sorular açısından baktığımızda, Kongrenin hiçbir yenilik içermediği tezimiz güç kazanmaktadır. Yönetiminde "gerçek" anlamda bir değişiklik gerçekleşmeyen Türk-İş'in ileriyeye yönelik olarak neler yapabileceği konusunda pek umutlu olmamakla birlikte, kuşkusuz gelişmeleri dikkatle izlemek durumunda-yız.

Emekçi kesimlerin hak ve çıkarlarının, her işkolunda tek sendika ve tek confederasyon ilkesi ile hayata geçirilebileceğine inanmaktayız; bu anlamda işçi sınıfının her türlü hak ve çıkarlarının korunması ve yeni konular elde etmenin biricik yolu sendikal birlikten geçer.

Türk-İş tabanı Kongre bitiminde hiçbir açık perspektif alamamıştır. Kesin olmayan perspektifin işçiler arasında kararsızlığa yol açtığı, bölüğü ve sonuçta emekçinin kaybetmesi-ne neden olduğu tarihsel bir gerçektir.

Kongre boyunca her konuşmacı bir şeyleri eleştirmiş, ancak bu hiçbir şekilde seçime yansımamıştır. Aynı yönetim yine onaylanmıştır.

Türk-İş yönetiminin muhatabı Özal hükümeti, fırsatları değerlendirme ve bunları kendi lehine kullanma konusunda, propaganda açısından tam anlamı ile Amerikanvari bir partidir. Kısa sürede tavır değiştirebilen, yeni taktikleri hemen uygulayan, uyum sağlayan bir kuruma, böyle bir hükümette karşı Türk-İş'in yeni yönetiminin nasıl davranacağı merak konusudur.

Seçim ve sonuçlarının birçok açıdan tartışılmasına devam edilecektir. Kesin olan ise, emekçi kesimlerin demokratik hak ve çıkarları yolundaki savasımalarının en geniş demokrasi güçleriyle birlikte sürdüreceği gerçeği...

Biz, emekçi kitlelerin ekonomik-demokratik çıkarlarının sağlanmasının tek yolunun, en geniş anlamda sendikal güç ve işbirliğinden geçtiğine inanıyoruz. Türk-İş bünyesindeki bu yönde her türlü girişimi kararlılıkla destekleyeceğimizi, hiçbir özveriden kaçınmayacağımızı açık yüreklilikle söylüyoruz...

DİSK kapatıldı

Sendikal mücadele anlayışı konusunda 1963 yılından başlayarak süren Türk-İş içindeki görüş ayrılıkları 1 Şubat 1966'da başlayan Paşabahçe Şişe-Cam Fabrikaları greviyle tepe noktasına ulaştı. Türk-İş yönetimi greve açıkta karşı tavır aldı ve grevle ilgili görüş ayrılığı neden gösterilerek üç üye sendika Türk-İş'ten geçici olarak ihraç yoluna gidilmek istendi. Böylesi bir yolla, patronlarla birlikte hareket ederek işçilerin ekonomik mücadelesini engelleme amacı içindeki Türk-İş yöneticileri, kendilerine karşı gelişen işçi hareketini de önlemek istediler.

Bunun üzerine Türk-İş'ten geçici olarak ihraç edilen Maden-İş, Lastik-İş ve Bayan-İş Sendikaları, Bağımsız Gıda-İş Sendikası ile anlaşarak 1966 yılı Temmuz ayında "Sendikalar Dayanışma Konseyi" (SADA)'yı oluşturdu.

Türk-İş'ten geçici olarak ihraç edilen üç sendika 12 Şubat 1967 tarihinde yaptıkları genel kongrelerinde Türk-İş'ten kesin olarak ayrılma ve DİSK'i kurma kararı aldılar. Bağımsız Gıda-İş Sendikası da kongresini yaparak aynı yolda karar aldı. Zonguldak'taki Türkiye Maden İşçileri Sendikası Genel Yönetim Kurulu da aynı yönde karar alınca, beş sendika kurucu üye olarak "Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu" (DİSK)'i oluşturdu. DİSK'in Anatózüğü 13 Şubat 1967 tarihinde İstanbul Vailiği'ne verilerek resmi kuruluş tamamlandı.

Kurulduğu günden 12 Eylül 1980 tarihine kadar sürekli olarak büyüyen yapısıyla işverenlerin korkulu rüyası haline gelen DİSK, tabanın söz ve karar sahipliği ilkesinden sapmadan kararlı adımlar attı.

DİSK DAVASI

12 Eylül 1980 tarihinde DİSK ve bağlı sendikaların faaliyetlerinin askıya alınmasından sonra, İstanbul Siyasetim 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde 24 Aralık 1981'de DİSK ve bağlı sendikaların davasına başlandı. Askeri savcı, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ile birlikte konfederasyonun 51 yöneticisi hakkında idam cezası istedi. Davaya daha sonra İstanbul Belediyesi eski başkanlarından Ahmet İskan da katıldı. Daha sonra DİSK'e bağlı 30 sendika ile EMAS adlı kuruluşla ilgili davalar açıldı. Bu davaların DİSK davası ile birleştirilmesi sonucu sanık sayısı 1477'ye, idamı istenen sanık sayısı da 78'e yükseldi. Davanın açılmasıyla birlikte, amaç ortaya çıktı: DİSK'i kapatma 600 bin üyesini dağıtma. DİSK'i kapatmaya kararlı çevreler, gerek ulusal, gerekse de uluslararası düzeydeki tüm tepkilere karşın bu kararlarında ısrarlıydılar. Çünkü yıllardır DİSK'in varlığı, kararlı mücadelesi kendilerini rahatsız ediyordu, korkulu rüyalar görmelerine neden oluyordu.

ÖNCEDEN BELLİ KARAR

23 Aralık 1986 Salı günü önceden belli olan karar açıklandı. Alınan DİSK'i kapatma ve yöneticilerini 15 yıla varan cezalarla cezalandırma kararı, aslında birtakım çevrelerin 600 bin DİSK üyesini ve ailelerini cezalandırmasıdır. Ve bu çevrelerin demokrasiden ne anladığının en açık göstergesidir. Ancak şu da açıktır ki, DİSK'in yasal faaliyetlerine yeniden kavuşması bugün sendikal hak ve özgürlüklerin işlerliğe kavuşmasıyla ve Türkiye'de demokrasinin gerçek niteliklerine oturtulmasıyla özdeşir.

Sendikal hak ve özgürlüklerin, özgürce bir ortamda kullanılmadığı ülkelerde gerçek demokrasi de yoktur. 600 bin üyeye varan yığmsal bir sendikal örgüt olan DİSK'in kapatıldığı bir ülkede gerçek demokrasinin varolduğu ileri sürülemez.

KARARIN ANLAMI

24 Ocak kararlarını 12 Eylül rejimi ile hayata geçirebilmenin yolu, işçi sınıfı ve emekçi halkımızın yanında yer alan DİSK'in yok edilmesinden geçiyordu.

DİSK'in ve bağlı sendikaların kapatılarak, üyelerinin yıllardır verdikleri aidatları ile oluşturulan mallarına el konması, demokratik hukuk devleti ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.

DİSK'in kapatılması demokratik hak ve özgürlüklere indirilen hak darbesidir.

DİSK'in kapatılması demokrasi isteyenlere verilmiş bir gözdağıdır.

DİSK'in kapatılması 600 bin işçinin ve ailelerinin cezalandırılmasıdır.

DİSK'in kapatılması düşünce özgürlüğünün yok edilmesi ve sendikal düşüncelerinden dolayı işçi sınıfının cezalandırılmasıdır.

600 bin üyeye varan yığmsal işçi örgütü olan DİSK'in kapatılmasını, yöneticilerine 15 yıla varan cezalar vermesini, DİSK'in ve bağlı sendikaların mal varlıklarına el konulmasını kınıyoruz.

DİSK, işçi sınıfının em mücadeleci kesimlerini bağrında toplamıştı.

MESS İLE YAPTIĞIMIZ GRUP TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ VÉ ÖĞRETTİKLERİ

Sendikamız ile, Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) arasında, Ağustos ayından başlayarak süren görüşmeler ilk önce uyuşmazlıkla sonuçlandı. Daha sonra yapılan ara görüşmeler sonucunda anlaşma ile sona erdi.

Yapılan toplu iş sözleşmesi, ne Otomobil-İş yöneticilerini ne de işçilerin memnun etmemiştir. Bu haliyle etmesi de beklenemezdi. Çünkü MESS ve bağlı kuruluşu TİSK'in ilke ve dayatmaları hiçbir konuda aşılamadı.

Toplu sözleşmeler aracılığı ile ekonomik ve sosyal haklarımızı geliştirmek, hedefimiz olmasına karşın, işkolumuzda 1980 öncesindeki son toplu sözleşmelerden bu yana elle tutulur bir kazanım elde edilemedi. Bunun nedenlerini ortaya çıkarmak, önümüzdeki dönemde başarılı olmanın ipuçlarını birlikte getirecektir.

Toplu sözleşmede amaç nedir?

Toplu sözleşmeler sendikaların ve işçiler için sorunlarının çözümü açısından amaç değildir. Ancak amaçlar için işçi sınıfının kullandığı araçlardan birisidir. O halde toplu sözleşmeleri, kapitalist sistem içinde sürmekte olan ekonomik kazanımlarımızın ve gerileyen yaşam koşullarımızın hepsini olmasa bile bir kesiminin tekrar kazanılması için girişilen mücadelelerin bir aracıdır.

En ileri toplu sözleşmelerle

işçi sınıfı gerçek ücretlerinde bir artış sağlasa bile, mutlak anlamda yoksullaşmasının önüne geçemeyecektir. İşçi sınıfının yaşam koşullarındaki gerçek anlamdaki değişikliği, toplu sözleşmelerden beklemek "olmayacak işe amin" demek olur. Bu işçi sınıfının ekonomik ve sosyal haklarını geliştirmek için bir mücadeleye girişmeyeceği anlamına da gelmez.

İşçi sınıfının durumunu iyileştirme uğruna giriştiği bu mücadeledeki başarı, belli koşulların yaratılmış olup olmadığına bağlıdır. Bu aynı zamanda o dönemdeki işçi hareketinin sermaye karşısındaki gücünün de bir göstergesi olacaktır.

Nereden nereye geldik?

1963-1980 yılları arasındaki döneme bakıldığında, yapılan toplu sözleşmelerde esas olarak sendikaların istekleri temelinde yürütülmektedir. Bu dönemde, mücadeleyi sınıf ve kitle sendikacılığı temelinde yürüten sendikalarda, belirlenen ilke ve hedefler doğrultusunda önemli kazanımlar elde edildi.

1979 yılında metal işkolunda 330.000 sigortalı işçi çalışıyor, 63 sendika faaliyetini sürdürüyor ve bu sendikalar 180.000 işçiyi bünyesinde topluyordu. T. Maden-İş 90.000 üye %53 Türk-Metal 30.000 üye %17 Çelik-İş 25.000 üye %14 Otomobil-İş 12.000 üye % 7 TİSK 1.800 üye % 1

Yine bu yıllarda sendikalar

arası eylem birliği de gelişerek, MESS'e karşı yapılan protokolle T. Maden-İş ve Otomobil-İş sendikaları, işkolunda birliğin ileri bir noktasını oluşturdu.

Mücadelenin bir ürünü olarak kazanılmış olan demokratik hak ve özgürlüklerdeki nispi genişlik, sendikaların, işçilerin ortak olan ekonomik hakları için giriştikleri kavga da daha ileri haklar elde etmelerine zemin oluştuyordu. Toplu sözleşmelerde grev silahının da kullanımı başarılı sonuçlar getiriyordu. 1977 yılındaki MESS ile T. Maden-İş arasındaki toplu sözleşmede 40.000 işçiyi kapsayan, 45 işyerindeki grevler anlaşmayla sonuçlandı. Metal işkolunda 1980 yılı itibarıyla grevlerin durumu şöyle idi:

Yıllar	MESS'e üye işyerleri,
1960	17
1970	293
1976	359
1979	316
1986	425

MESS, 80'li yıllarda önde gelen holdingleri bünyesinde topluyor ve 1979 yılındaki başkanı T. Özal'ın başbakanlık koltuğuna yükseltiyordu. 24 Ocak Kararlarıyla birlikte IMF direktifleri doğrultusunda belirlenen bir dizi ilke ve hedefleri şekillendirmeye başlıyordu. MESS'in 1979 kamuoyu bildirgesinde şöyle deniliyordu:

"Sendikalara verilen aşırı yasal yetkilerin yanında topluma karşı sorumluluklarını düzenleyen hükümler de eksiktir... Ücret ve toplu sözleşme politikası gibi ülke ekonomisini tehdit eden bir dizi sorun hâlâ çözüm beklemektedir." Yine TİSK'in 1980 yılında yaptığı 13. Genel Kurulunda çalışma yaşamıyla ilgili olarak bir dizi ilke ve hedefler ortaya çıkarıldı. Sermaye bu saldırılarını 24 Ocak Kararları'yla birlikte, bir hayata geçirmeye başladı ve bunun ortamını da 12 Eylül siyasi ara rejimi sağladı.

1980-1986 dönemi

İlk önce yenilenen toplu sözleşmelerle, YHK, kazanılmış tüm hakları tırpanladı. Özel ekonomisinin düşük ücret politikasına bağlı olarak ücret artışlarına önemli sınırlamalar getirildi. İşçilerin ikramiyeleri sınırlandı. Çalışma günleri, saatleri artırıldı. Toplu sözleşmelerle kazanılmış olan disiplin kurulu, fazla mesai, işgüvenliği, sendikalara işyerindeki çalışmalarına serbestlik tanıyan maddeler ve kıdem tazminatı vb. bir dizi hak antidemokratik uygulamalarla geri alındı.

Daha sonra '82 Anayasası'na dayanılarak çıkarılan, 2821 ve 2822 sayılı Sendikalar Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Yasaları ile bu uygulamalar yasal statüye kavuşturuldu.

Yasalarda, sendika üyeliğinden başlayarak, sendikaların mali kaynaklarının denetlenmesine varana dek sendikaları güdükletmek için ne varsa yer aldı. Siyasal iktidarın gölgesinde sendikacılık anlayışı yaygınlaştırılmaya ve egemen kılınmaya her düzeyde çalışıldı.

Toplu sözleşmelerde sendikaların, grevi silah olarak kullanamaması için, yasa maddeleri gerileştirildi. Grev olayı içi boşaltılarak, salt kâğıt üzerinde bir hak olarak ortaya kondu.

İşçi sınıfının ileri sendikal örgütlerine faaliyet yasağı konulup, yargı organlarının kapatılınca, uzlaşmacı sarı sendikacılık tek alternatif olarak dayatıldı. Bu doğrultudaki engelleme çabalarının güçlendirilmesi için işveren ve hükümet desteği seferber edildi.

Bugün metal işkolunda da işçi hareketi önemli sayılabilecek ölçüde geri mevzilere sürülmüş ve önemli ölçülerde geriletilmiş durumdadır.

Toplu sözleşmelerde ileri kazanımlar elde edebileceğimiz koşulları yaratmak hedefimiz olmalıdır

Nereden nereye geldiğimiz göz önünde tutarsak, bugün başarı ve başarısızlığımızın nedenlerini daha iyi bir şekilde ortaya koyabiliriz. MESS ile yapılan son görüşmelerde, hazırladığımız taslağa öne sürdüğümüz talepler en geniş anlamda, 1980 sonrasında kaybe-

dilmiş olan hak ve özgürlüklerimizin kazanılmasını hedefliyordu. Bu taleplerin sürekli savunucusu olacağımız açıktır. Sorun bu taleplerimizin yanlışlığı değil, onları işverenlere kabul ettirilme koşullarının ne düzeyde olduğudur. Çünkü bir hak uğruna mücadele etmek ayrı bir şey, onların elde edilmesi ayrı bir şeydir. Bu açıdan bizler sendikal mücadelemizin temel ilkerlerinden biri olan, *gerçekçilik ilkesi* ile hareket etmeliyiz.

Sözleşmenin bize göre hedefine ulaşmamasının bir diğer önemli nedeni de Özdemir-İş, Çelik-İş ve Türk Metal'in MESS karşısında eylem birliğini sağlayamamasıdır. Sendikamızın yapmış olduğu güç ve işbirliği önerilerinin hayata geçmemesi, uzlaşmacı Türk Metal'in sözleşmeyi hemen, arkasından da MESS'in dayatmacı politikasına Çelik-İş ve Özdemir-İş'in teslim olmaları, Otomobil-İş'i MESS karşısında yalnız bırakmıştır.

Toplu sözleşmelerde ilke ve hedeflerin, ayrıca buna bağlı olarak izlememiz gereken toplu sözleşme politikamızın tüm yeterlikleri de özümsetilerek, yeterli ölçüde ortaya çıkarılmamış olması hedefimize ulaşmamızı engelleyen nedenler arasındadır.

Sonuç olarak bütün bunları göz önüne alırsak; genel olarak ilke ve hedeflerimizin belirlenmesinin yanı sıra toplu sözleşmelerde öne çıkarmamız gereken ve bugünden kazanabileceğimiz hak ve isteklerimiz netleştirerek, iş kolumuzdaki en geniş işçi tabanına ulaştırmayı hedeflemeliyiz.

İşyerlerinde birliğimizi ve işkolu düzeyinde birliğimizi sağlayarak, MESS'e karşı mücadelede en geniş eylem birliğini gerçekleştirmek için, sendikamızın öncü güç haline yükseltmek zorundayız.

Bugünden başlayarak üyelerimiz ekonomik hak kavgasında eğitim ve iş kolumuzdaki başka sendikalara üye işçi arkadaşlarımıza yol gösterici olmalıyız.

Ancak bugünden başlayan çabalarla, ileri kazanımlar elde edebileceğimiz toplu sözleşmeleri hayata geçirebilmemizin koşullarını yaratabiliriz.

BİLİNCİLİ, KARARLI, SAVAŞKAN İŞÇİ SINIFIMIZ MESS'İ YENECEKTİR.

1979'da bir Maden-İş grevinden görüntü.

